

Vi har egentlig altid haft et samarbejde

Samtaler med Flemming Mouritsen i perioden 2008 til 2012 ved Herdis Toft og Karin Esmann Knudsen

Du har haft et langt samarbejde med Niels Mors. Hvordan har sådan et partnerskab været?

– Jeg kan ikke lige sætte årstal på. I Kolding er Niels der. Niels har gået oppe på Nordisk, før det på studenterkursus, han har været i Sverige et halvt års tid og kom ind i de svenske miljøer, skrev speciale om svenske socialistiske ungdomsbøger.

Og det er efter, at der er gået hul på fagområdet med triviallitteratur. Det er også der, hvor socialistisk børnelitteratur kommer på dagsordenen. Han kender også Wernstrøm, har interviewet ham og været involveret lidt i det børnekulturelle og er blevet fokuseret på børnelitteratur. Han kom engang i 1973-74. Jeg husker tydeligt, da vi mødte hinanden første gang. Han er jo blind på det ene øje. Og har de der stærke briller. Lige pludselig stod der sådan en fyr i korte bukser uden for døren en sommer. Vi satte os ud i haven, og vi snakkede om tværfag og børnelitteratur, for det ville han gerne involveres i og fortsætte med. Noget af det, vi aftalte der, var, at han fik slået et tværfagshold op. Han ville ikke gå mig i bedene. Og i anden omgang kom han med i Informations anmeldergruppe. Der var Søren Vinterberg, og Niels tog så over. Det er noget senere. Der sker et generationsskifte med Lone Thau og Karen Borgnakke, og Niels tog så over som den, der distribuerede og stod for tingene. Og Niels var med i *Analyser af*

dansk børnelitteratur. I 1977, da jeg fik det stipendium, var det første han gjorde, da han overtog dansk på seminariet, det var at blive fastansat, for han vidste jo godt, hvad for en kanalje jeg var. Men det var fint. Det siger han også selv. Det praler han med.

Og så siger du, han er thybo, og du er vendelbo. Hvad er forskellen på jer?

– »Først da flygtede de morsinger, så de forrædere i Thy, efter der stod de vendelboer, de ville slet ikke fly«. Det er Slaget på Sct. Jørgens Bjerg oppe i Hanherred, tror jeg nok, da vendelboerne første gang blev banket sønder og sammen af Kristoffer af Bayern. Det er en folkevise fra vendelboernes synsvinkel. Det var et husitisk oprør. De havde lært af husitterne at lave vognborg, men de forbandede herremænd var heldige, sådan at det var en tørkesommer. Så de omringede og sultede og tørstede dem ned. Da de var godt kørt i smadder, sendte de hver enkelt herremand frem, og så nævnte han hver af sine bønder ved navn: Jens Jensen fra Bjergby! Jeg ved godt, du er der, men hvis du kommer ned nu, kan du slippe med hovedet i behold. Så de fik det, som de ville have det. De tog deres pikpak og listede af sted sammen med morsingboerne. Og der har vi en urgammel fight. De flygtede jo altså dengang. Det husker vi.

Men vi er nordenfjords begge to, trods alt. Lyset er rigtigt, og folk snakker som mennesker! Vi har egentlig altid haft et samarbejde. Hele tiden siden 1973. Det har været mindre i de senere år. I en periode var det tidsskriftet. 1980'erne var den mest intense periode. BIXEN i 1981. Vi havde et forskningssamarbejde dengang, det var det første større feltarbejde. Det burde aktiveres igen, synes jeg, med henblik på at lave noget historisk. De studerende lavede feltarbejdet for fuldt drøn, introduktionskurser og specialer på seminariet. Sammen med værksted og drama havde vi meget samarbejde, om hele processen fra børnelitteratur og børnefolklore til fortællinger og praksis. Vi skrev også sammen: *Børn bruger sprog*, de der tre numre. Så det har været et skidegodt fællesskab om at få udviklet disse aspekter og ikke mindst at få dem omsat i praksisser.

Så havde vi begge behov for at komme ud af det. Mors videreførte det med bogproduktion.

Hvad nu, hvis han havde været sjællænder?

– Det er tydeligt, at der er noget jysk og nogle rødder, man ikke kommer fri af. Sådan en, man bliver ved at samarbejde med, det er ikke tilfældigt, at man fastholder at samarbejde. Det har noget med baggrundserfaringer at gøre

Niels Mors var karl og landarbejder i nogle år. Han gik ud af 7. klasse. Han kommer fra en missionsk familie. Det er nok

en større forskel end den, at han er thybo! Niels har været i opbrud. Det begynder på studenterkursus i Rønne, som er indre-missionsk. Niels er tre år yngre end mig. Niels Mors får sit centrale kulturchok, da han kommer på Aarhus Universitet – ja, det kan han nok selv sige mere om – men samtidig har han allerede tidligere været igennem et opbrud. Der er nogle forfærdelige historier om, at mange tog livet af sig selv ved mødet med det moderne samfund. Deres møde med moderniteten er mindst lige så voldsomt som det, man ser i dag med indvandrere, tyrkere og pakistanere. Jeg er en generation længere væk fra ploven.

Er I begge to første generation, der tager turen væk med en videregående uddannelse?

– Ja, Niels' ene storebror er læge, en anden storebror har været direktør i Handelsbanken. Det er dette at være de første i slægten, der bliver akademikere. Generationsmæssigt betyder det meget, men der er også den forskel, at Niels er længere nede i en søskenderække end mig. Men han har en meget stærk ømhed for den fortid. Hans forældre er jo husmænd. Min far og hans generation – han er den yngste af 11 søskende – de har taget hugget i vores familie. De røg ud af landsbymiljøet eller af den direkte linje i landsbymiljøet i 1920'erne og 1930'erne. Han er født i 1905. Og det betyder, at han er vokset op i krisetid.